

ТАТАРЧА БАШВАТКЫЧЛАР

№ 1, Гыйнвар, 2011 ел

З	Ж	К	О	Г	Е	Ы	Н	О	Ю
Р	И	О	Д	Ө	З	Р	А	Б	Л
А	К	Р	И	М	Б	О	Р	Ы	С
Ф	А	Л	О	А	Р	Л	А	Н	
Г	Л	Н	Д	А	К	Ы	С	Б	У
Е	П	Т	Ө	Я	У	Б	О	Е	Р
Р	А	К	Л	Н	О	Я	Л	А	Н
Д	З	Е	А	Ю	Д	Ө	Г	А	И
Б	Е	А	Й	Я	Ф	И	К	Т	Е
Р	А	М	М	Ы	Л	Л	Е	Р	П

Рәсемнәрдә сурәтләнгән хайваннарның исемнәрен башваткычтан табыгыз. Бер сүз билгеләп куелган инде. Артып калган хәрефләрне буш шакмакларга дәрәс язсагыз, хайваннар дөньясын өйрәнүче фән исеме килеп чыгар.

		→							
							→	Имән чикләвеге	
					↓	Сарык сүзе			
		→				Кисәкчә		→	Төс
Атлы экипаж	Утын вату ←					Ачы чэй ризыгы	→		↓
							↓		Ата
								Күп елаучы	Йорт хайваны
Каршылык берәмлеге	→		↓	↓				↓	
Ераклык			Туры (ант.)	Халык авыз ижаты әсәре		→	Бер елда 12	... биру (исәнләшү)	←
								Удмурт (бор.)	
								... -бире	
									↓
... - банк	Телеканал								
									Кәрәлле телефон операторы
									Киң (ант.)
									↓
									Тук (ант.)
Өстәлуены	Иң юан кан тамыры								
	Кырлы савыт	→							
									↑
									... - татарча сүзлек
									→
Тиле, надан	←								↓
Кышын ява									Сунар
									... - Сок бәете
									Улчәу берәмлеге
									↓
									→
									Төс
									↓
									Атка дәшү
									↓
									Токарев пистолеты
									Авыр йөк күтәрә
									↓
									→
									Камаз "баласы"
									→
									Рәсәй домены
									→
									Сыңар
									→
									

Эчәндә ми бар	Ерткыч балык	Кышын ява	Имам киеме	Киң мәйдан	Балта ... сы	Апа (әлек)	Чәчне тарар өчен кирәк
Бөртеклеләрнең жимшәне	Сыер төлиңкәсе	ТЖ районы	Кытай аюы	Азиядәге ил	Дустанә	Төрки милләт	Төс

1			2		3		4		5			6
		7				8				14		
9	10				11	12			13		14	
15			16		17		18		19			20
		18				29				33		
23	24				25	26			27		28	
29			30		31		32		33			34
		34				36				45		
37	38				39	40			41		42	
43			44		45		46		47			48
		50				51				53		
51					52				53			

Горизонталь буенча: 1. Ашарга яраклы үлән 3. Тотнак 5. Торак пункт 7. Дөрөс, чын 8. Анда сакал үсә 9. Кораб корпусындагы бүлмә 13. Г. Тукай туган район 15. Тишекне каплау өчен кирәк 17. Печелгән дөя 19. Скелетның нигезен тәшкил итә 21. Дөньядагы иң озын елга 22. Үлексез шеш 23. Йорт (диалект) 25. Межа 27. Олы (ант.) 29. Аңа иннек сөртелә 31. Олы ир туган 35. Ямалма сулык 37. Зәки ... (шагыйрь) 39. "... жире, киндер жире" (жыр) 41. һәр намаз алдыннан әйтелә 43. Бәла... 45. Рам 47. Эшне башкару вакыты 49. Убылган жир 52. Начар исле

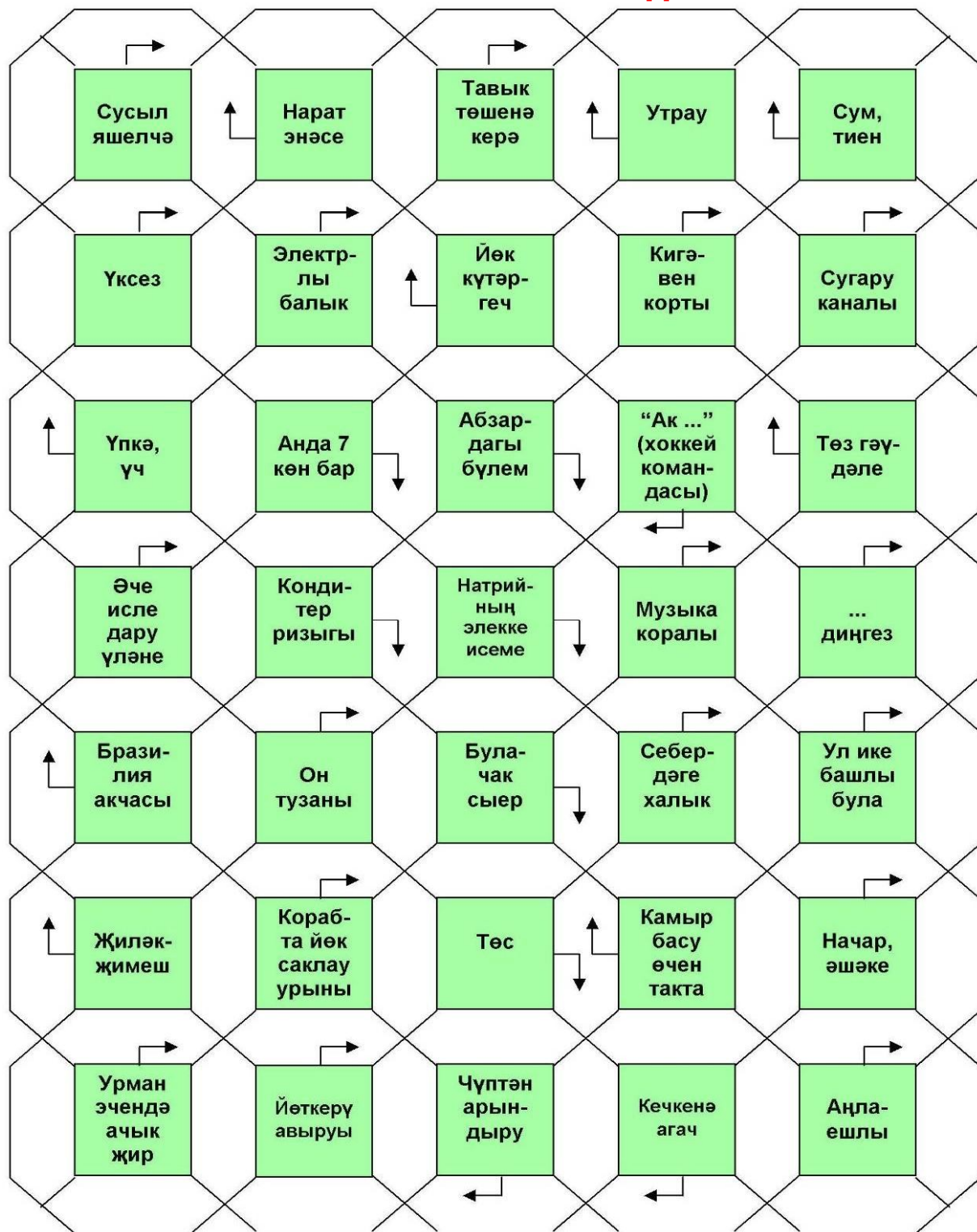
Вертикаль буенча: 1. Яшь (ант.) 2. Хорафат 3. Язучының ижәт жимеше 4. Авыш башнялы Италия шәһәре 6. Вулканнан агып чыга 10. Италия башкаласы 12. Хурлык 15. Ялланып эшләүче 16. Чүп савыты 17. Аты булган кеше 19. Жылы (ант.) 20. Инсан 24. Шикаять 26. Калкансыман биз авыруы 28. Заман, дәвер 30. ... Дәүли (язучы) 31. Ирекле 32. Кешенең ял халәте 33. Нык, көчле 38. Чигүле бизәк 40. Баллы (ант.) 42. Беренче совет машинасы. 43. Купшы, ыспай 44. Ерак Көнчыгыштагы елга 45. Арыш ипиеннән ясалган эчемлек 46. Өске (ант.) 47. Сәүдәгәрнең амплуасы 48. Үлән яфрагы

КИРПЕЧ СКАНВОРД

Сай- рар кош	Өлеш, бүлем	Балык- чы коралы	... валы	Пәрдә	Итле ризык- ка өстәмә	Тупса	Тире эшкөртү остасы	Үз- үзенне тота белү	Каршы- лык	Суга бату- чыны ...у	Гео- логик пласт	Эшкө керешү	Элекке аяк киеме	Сөт өсте
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Т														
У														
Р														
Г														
А														
Й														
Төйгеч	Кыска шаян жыр	Бер кулда унау	... мәче- те	Борын- гы уен коралы	ТЖ район- ны	Уен коралы	Кит аулау коралы	Вак бөжәк	“...ы коры” (әйтем)	Аркага ятып	Кама елгасы (элек)	Ума ... (актр.)	Бармак- тагы мөгез катлау	Тәр- типле
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
“Алтын ...” (әкият)	Бүлем	Гармун- ның бер өлеше	Угры	Чәчне тарар өчен кирәк	Төрәү	Кулның бер өлеше	Чалбар- ның аскы өлеше	Кашык (диал.)	Бай крес- тьян (элек)	Кулы имгән- гән кеше	Су ташыр өчен кирәк	Еш (ант.)	Йорт хай- ваны	Жиргө кагыл- ган агач
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓

Кирпеч сканвордта уртак кирпечләрдәге хәрәфләр ике җавап өчен дә бер үк. Бер сүз мисал өчен язылган.

КӘРЭЗЛЕ КРОССВОРД

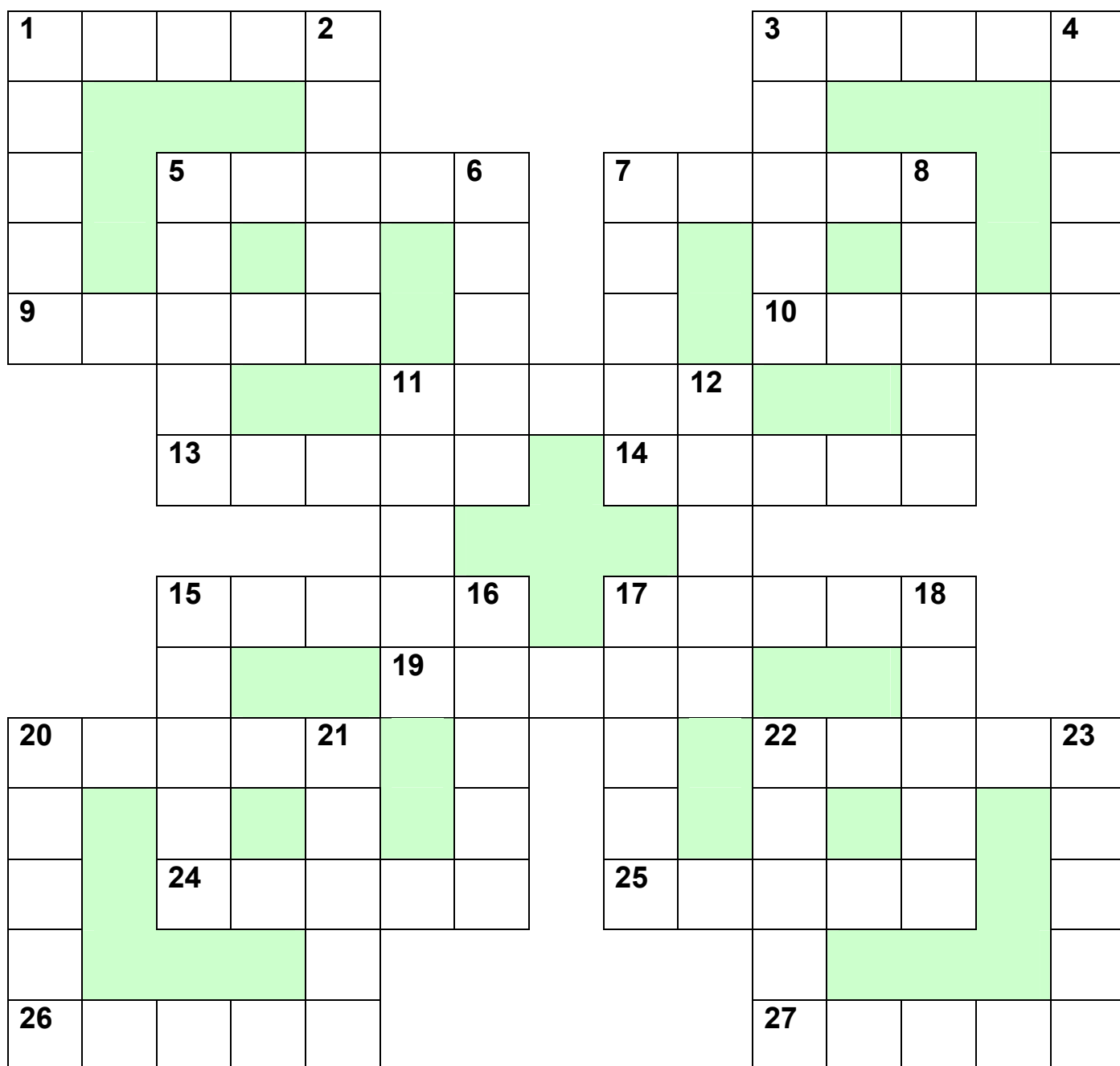

Букча	Рам	Бөек татар шагыйре	Кыргыз халык эпосы	Греция башкаласы	Төрки халык	Жәза агачы
Акча	Ашарга яраклы үлән	Сәүдәгәр шөгылә	Аллигатор төре	... Вәлиев (жырчы)	Ышану	Егор ... (сәясәтче)

Ач түгел	Ферма (АКШ)	Тукай яшәгән авыл	Хатка ябыштырыла	... Дәүләтшин (композитор)	Чәчәк	Био такмагы
Урман докторы	Упкын	... Вайкуле (жырчы)	... Зәйдүлла (шагыйрь)	Торак	... -сау	Жил ...

	→								Ачы цитрус	Чуар
					→	Чиста	Үле тел		↓	→
								↓	Леонар- до ... Винчи	Бакча жимеше
					→	Иң эссе материк				→
	→	3,14	... Ильясов (жырчы)	↓	Якын (ант.)	↓	Каеш Йолдыз- лык	→		
	→	Төс Бала шөгыле	Жир-су хай- ваны	→					↓	Брюс ...
		↓	→	Көньяк Корея башка- ласы	Йорт хайваны	→			↓	... Чавес
↓								↓	Атка дәшү	
ТҖ районы				→	Брази- лия акчасы	Идел- нең уң кушыл- дыгы	Ылыс- лы агач	→		
	↓	Уй								
	Муз. аваз	→								
		→	Малай							
			Сорау алм.							
			↓							
			→	Азия- дәге ил						
	↓			Төс	→					
	...-Манш									
	Ашау өчен кирәк	→								
			→	Эти	↑	Ракета Елга (Вьет- нам)	...-өсле Удмурт (бор.)			
			↓							
			Киемнең өлеше	Спорт жәй- мәсе	→					
	↓		Вертолет маркасы							
Төйгеч										
Качу (сөйл.)	↓									
										

Атка дәшү	"... гә үлем юк"	Бай хатыны	Татар халкының милли ризыгы	Тәмләткеч үлән	Зат, инсан	Кала	Мәл
... Әюпов (артист)	Тавык баласы	Роза, кашкарый	Кукуруз жимшәне	Таушалган, сәләмә	Сыра ... се		Һәрвакыт

Горизонталь буенча: 1. Яшелчә 3. Йорт хайваны 5. Чәч тарагыч 7. Борчак жимшәне 9. Тәрки халык 10. Тыныш билгесе 11. Юыну эсбабы 13. Револьвер төре 14. Атадан калган мөлкәт 15. Химик элемент 17. Палас 19. Товарга ... бирү 20. Аш ашау өчен кирәк 22. "... балык" (жыр) 24. Эчемлек 25. Катгый ният 26. Түбәгә ябыла 27. Йортны саклый, тик эт түгел

Вертикаль буенча: 1. Кыргыз дуңгыз 2. Тынлы музыка уен коралы 3. Балык 4. Жир өсте сызымы 5. Балалар өчен атынгыч 6. ТЖ башкаласы 7. Өйләнгәндә кияү түли 8. Иң зур чикләвек 11. Чәер 12. Ата-баба йорты 15. Ашлык жимшәне 16. АКШ фермасы 17. Аның бүреге яна 18. Чибәр 20. Сөт ризыгы 21. Йомырка 22. Авторитет 23. Доклад (иск.)

ЕЛАН-КРОССВОРД

Нота	... - миләс	Кич (ант.)	Китап – ... чишмәсе	Болан төре	Башкаласы – Бэйрут	Әшәке, яман	... -шу
...	...	...	...	...	...	...	...
... Шәфигуллин (язучы)	Тоткын	Кечкенә капкын	Ярдәмлек жөмлә (геометрия)	Авто узыш	Юыну урыны	Пәрдә	

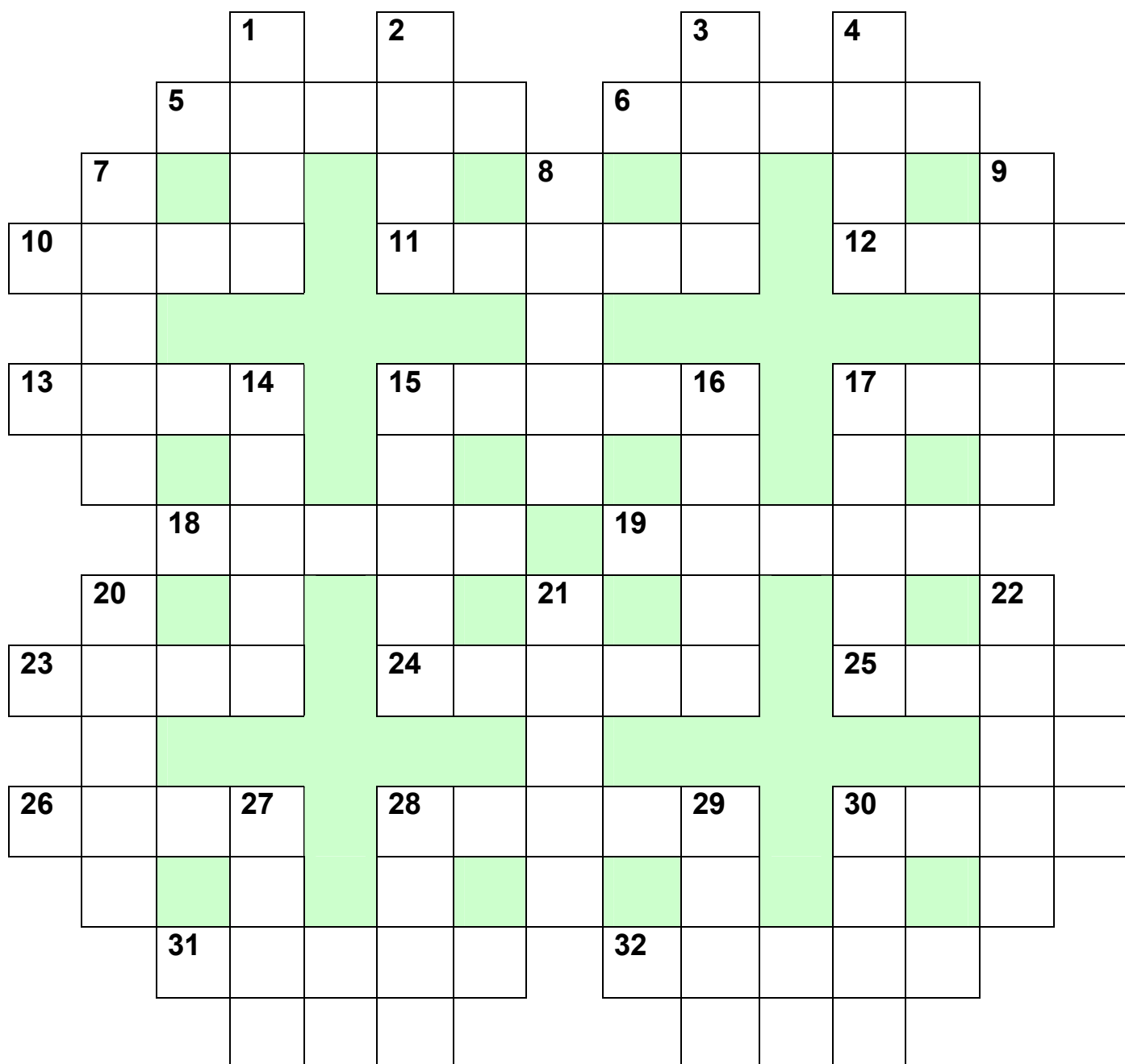
				Б/С	И/У	Р/М	А/Е	П/Н				
			К/Р		К/Р		Д/Т		А/О			
		Л/М	И/Е	Й/И	Т/Ф	Э/Е	М/Н	А/О	Г/Н	Т/С		
	Г/В		Ш/Ф		А/Е		А/Ы		И/А		Т/С	
Г/К	Е/И	П/Р	Е/А	М/Н		У/Ю		У/О	П/Р	М/Н	У/А	М/Н
А/У	Т/Р	О/А		И/А	Й/Л	В/Г	Ы/О	П/Р		У/А	М/Ш	А/О
П/Б		М/Н	О/У	Л/К		А/Ы		А/О	С/К	Т/С		З/Г
А/Ы	Л/М	Е/И		Е/А	Е/И	С/Р	У/Ы	М/Н		Ы/У	К/Л	А/У
Р/К	А/У	Л/Р	А/Ы	Й/К		Ы/У		У/А	К/М	П/Р	О/Ы	Н/К
	М/К		К/З		А/У		У/А		П/Р		З/Л	
		Р/П	О/У	Л/М	З/К	О/У	Б/В	Н/Р	И/Е	Л/К		
			С/Т		Ч/Ш		О/Ы		П/Т			
				Ч/С	Ы/А	П/Р	Ш/Ч	Ы/А				

Әлеге кроссвордның шакмакларына язылган ике хәрефнең берсен файдаланып, сүзләр төзергә кирәк. Мисал өчен бер сүз язылган.

Нота	Ашлык суккач кала	... -чүкеч	Ияктә үсә	Яшелчә	Кара исәп	Иң озын елга	Жирле халык
Үрнәк	Елга	Чатан	Бизәнү әйбере	Анда яшелчә үстерәләр	Филиппин башкаласы	ТҖ районны	

... -туар	Ирләр исеме	Кышкы аяк киеме	Иҗат җимеше	Илгә керергә рөхсәт язучы	Назлы	Ел фасылы	Дәвамлы
Егет кеше	Зәки ... (шагыйрь)	Сөзәк (ант.)	Куак	Элекке Конго	Йорт хайваны	Бик	

Горизонталь буенча: 5. Су ташу өчен кирәк 6. Ток көчен үлчәү берәмлеге 10. Кечкенә капкын 11. Хәйләкәр 12. Чиновник 13. Бик 15. Кошларның очу әгъзасы 17. Жәйге эчемлек 18. Терлек азыгы 19. Буяу сорты 23. Назлы 24. Өлеш, бүлем 25. Горейф-гадәт 26. ТЖ районы 28. Кабалану 30. Йортлар тезмәсе 31. Курортларга бай ярымутрау 32. Мөселманча аерылышу

Вертикаль буенча: 1. Тискәре 2. Өстәл һәм ятак (элек) 3. Боерык 4. Яңгыр үткәрми торган материал 7. Сүзнең бер кисәге 8. Спонсорлык ярдәме 9. Калын бау 14. Бию такмагы 15. Кечкенә кибет 16. Бугаз 17. Түбәгә ябыла 20. "Кара ..." (жыр) 21. Зур мендәр 22. Аяк киеме астына салына 27. Сугару каналы 28. Биектау районндагы елга 29. Алпавыт биләмәсе 30. Иген уру коралы (элек)

Нота	Өлеш, бүленеш	Ләбиб ... (шагыйрь)	Багу картасы	Канун	Үзәк Азия- дәге чүл	Ястү ... ы	Кисәк- чә
Һинд уен коралы	Брокер	Он тузаны	Чәчәк	Үзәк Африка елгасы	Йорт	Автомобиль маркасы	

Редактор – Марат Гобәйдуллин

Айга бер тапкыр чыга. Интернет аша таратыла.

Бу санда Марат Гобәйдуллин сканвордлары һәм кроссвордлары файдаланылды.
Хат язучының электрон адреслар: tatar_puzzles@mail.ru яки tatar_puzzles@rambler.ru

© Татарча башваткычлар, 2011